

Bakgrund

Den 1 september 2025 drog vi igång en 2-årig satsning för att stärka beredskapen i Östergötlands skärgård. Syftet är att köpa in materiel och sprida kunskap så att de som bor i skärgården får redskap att agera i händelse av brand, sjukdom eller olycka till dess att hjälp utifrån hinner anlända. Målgruppen är våra bebodda öar men även kustområden på fastlandet som enklast nås med båt. Projektet syftar till att köpa in brandpumpar, brandsläckare, hjärtstartare, första-hjälpen-utrustning, upprätta beredskapsplaner och nätverk samt tillhandahålla utbildningar i räddningstjänstens regi. Till vårt förfogande finns en budget om 2,5 miljoner kronor som kommer från Leader Kustlandet, Region Östergötland och Valdemarsviks sparbank.

Vill ni vara med i projektet?

Under tre fredagsförmiddagar i september arrangerades uppstartsträffar i Arkösund, Sankt Anna och Gryt för att informera om projektet. Sammanlagt deltog ungefär 150 personer på mötena. Vi har hittills fått in anmälningar från följande öar/områden: Arkö, Aspöja, Bokö, Espholm, Engelholm, Finnkroken, Fångö, Gränsö, Harstena, Hindö, Horsholmen, Hulviken, Häradsskär, Hästö, Korsholmarna, Kättilö, Lilla Rimmö, Lånjö, Lökö, Missjö, Norra Tväsäcken, Porsholmen, Skaftudden, Stora Rimmö, Torrö, Trännö och Ämtö.

Det går att anmäla sig och sitt område fram till den 31 december 2025 genom att mejla skargard@regionostergotland.se. Efter årsskiftet stängs dörrarna och resurserna fördelas mellan de parter som anmält sig. Om intresset är större än budgeterat kommer inköp av material att prioriteras till de mest svårtillgängliga områdena men *alla välkomnas* att medverka i andra delar av projektet, vi blir starkare tillsammans.

Förväntningar

Det kostar ingenting att delta men vi förväntar oss att man bidrar med tid och engagemang genom att medverka i utbildningar och träffar samt nyttja de digitala hjälpmedel som erbjuds. Ni kommer även att behöva kvittera ut den utrustning som köps in och ansvara för att den hålls allmänt tillgänglig under minst fem år efter att projektet avslutats, det vill säga fram till oktober år 2032.

Om ni har särskilda önskemål gällande materiel eller utrustning vill vi veta det innan den 1 april 2026. Därefter kommer en avvägning att göras mellan inkomna önskemål i förhållande till budget och geografisk spridning. De som inte anger specifika önskemål kommer att tilldelas materiel enligt räddningstjänstens rekommendationer. Inköp sker centralt genom Region Östergötlands upphandlade kanaler, preliminärt under sensommaren 2026.

Kontakta gärna någon i Östergötlands skärgårdsförening om du vill veta mer om projektet:

- ❖ Kontaktperson för Arkösunds skärgård: Mats Johansson, mats@vassprojekt.se
- ❖ Kontaktperson för Sankt Annas skärgård: Anna-Karin Utbult Almkvist, annakarin.missjo@gmail.com
- ❖ Kontaktperson för Gryts skärgård: Brigitta Magnusson, birgitta.magnusson@harstena.org
- ❖ Kontaktperson för Tjust skärgård: Carl Hamilton, carl@torronatur.se
- ❖ För frågor som rör projektet i stort: Anna Karlin, anna.karlin@regionostergotland.se
- ❖ För frågor gällande räddningstjänst: Mats Fredriksson, matsa.fredriksson@gmail.com

DELTA – en app för dig som kan och vill göra en första insats

Delta är en app för dig som är över 18 år och vill göra en första insats innan dess att räddningstjänsten är på plats. Via appen larmas dem som befinner sig inom en viss radie från en inrapporterad brand eller misstänkt drunkning. Det är frivilligt, kostnadsfritt och en möjlighet att hjälpa sina medmänniskor. Från mitten av januari börjar Räddningstjänsten i Östra Götaland (RTÖG) att använda sig av appen men du kan redan nu ladda ner ”DELTA Sverige” till din mobiltelefon. Läs mer [här](#).

Vill du bli en civil insatsperson i skärgården (CIP-utbildning)?

RTÖG ger ungefär 15 personer i skärgården möjligheten att gå en civil insatspersons-utbildning (CIP-utbildning) under vårvintern 2026. Utbildningen är vänder sig till dig som befinner dig i skärgården året runt, bra är även om du har tillgång till en större båt. Målsättningen är att de civila insatspersonerna finns spridda inom hela skärgårdens geografi.

Utbildningspaketet omfattar 4 timmars självstudier på distans samt en heldagsutbildning *lördagen den 21 mars 2026* i Norrköping där du får instruktörsledda utbildningar i sjukvård, brandsläckning samt kunskap om hur larmkedjan fungerar. Efter avslutad utbildning ges du en utrustad väska och blir en del av ett utlarmningsteam som gör att du kan vara tidigt på plats och inleda åtgärder eller avge rapport innan räddningstjänst hinner fram. Läs mer [här](#) och anmäl ditt intresse till skargard@regionostergotland.se senast den 31 december 2025.

Har du tillgång till en ”civil insatsbåt” (CIB) och vill hjälpa till?

Under uppstartsmötet i Gryt den 19 september så väcktes en idé om att identifiera civila insatsbåtar (CIB:ar) som ett komplement till de civila insatspersonerna. Har du en rejäl båt och vill hjälpa till om något händer? Kontakta någon i Östergötlands skärgårdsförening.

Lär känna varandra och er plats

Alla har kommit olika långt. En del öar/områden har en relativt god beredskap redan idag medan andra kanske börjar från noll. För er som precis har börjat fundera på de här frågorna är första steget att börja prata med varandra i grannskapet. Vi har tagit fram en mall till ”Enkel beredskapsplan” som kan utgöra ett stöd i diskussionen. I slutet av projektet år 2027 är målet att alla deltagande parter ska ha tagit fram en sådan.

Nu när vi börjar nära oss advent är det även en bra tid att kontrollera dina brandvarnare och se över hemberedskapen i övrigt. Avslutningsvis, det här projektet vore inte möjligt utan ideella krafter – ett stort tack till dig som engagerar dig. Vi önskar en fridfull jul och ett gott nytt år, så hörs vi igen under 2026!

- ❖ Stötta gärna *Östergötlands skärgårdsförening* arbete genom att teckna medlemskap. Det kostar 250 kronor per år och betalas via swish 123 451 84 60 eller bankgiro 766-5029. Vänligen ange namn och mejladress i samband med inbetalning.
- ❖ Likaså *Sjöräddningssällskapet* arbete bedrivs helt utan statligt stöd och bygger på gåvor, medlemskap och ideella krafter. Teckna medlemskap och läs mer [här](#).

